

ЛЬВІВСЬКИЙ НАУКОВИЙ ФОРУМ

МАТЕРІАЛИ

II МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ НАУКИ ТА ОСВІТИ

(частина II)

9-10 листопада 2020 року

УДК 005
ББК 94.3(0)

Актуальні проблеми сучасної науки та освіти (частина II): матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції м. Львів, 9-10 листопада 2020 року. – Львів : Львівський науковий форум, 2020. – 48 с.

У даному збірнику представлені тези доповідей учасників II Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасної науки та освіти», організованої Львівським науковим форумом. Висвітлюються Актуальні проблеми сучасної науки та освіти на сучасному етапі становлення, розглядаються сучасні наукові дискусії різних наукових напрямів.

Збірник призначений для студентів, здобувачів наукових ступенів, науковців та практиків.

Всі матеріали представлені в авторській редакції. За повноту та цілісність яких автори безпосередньо несуть відповідальність.

*Василюк Т.Г.,
к.п.н, старший викладач кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи,
Лисоконь І.О.,
Магістрант.*

Криворізький державний педагогічний університет

РОЛЬ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКА ДЛЯ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У ЗАКЛАД ОСВІТИ

До сучасної системи освіти висуваються високі вимоги, що пояснюються невпинним процесом світової глобалізації усіх без винятку сфер людського життя. Сьогодні освіта – це не лише наявність у випускника фундаментальних знань, а й уміння швидко орієнтуватись у соціальній та професійній галузях, працювати в команді, бути готовим до управління в кризових ситуаціях. Саме таке поєднання знань, умінь та навичок сучасного фахівця забезпечує їм успіх на ринку праці.

Таку ж думку поділяє науковець Г. Москалик, у праці якого зазначається, що «розбудова освітньої галузі, зміна старих освітніх структур, забезпечення якісної освіти та рівного доступу населення до неї, зміна форм навчання, методичних підходів, врахування особистості учня чи студента, оновлення змісту освіти (поповнення навчальної програми новими знаннями, полегшення програм шляхом скорочення «баластових знань») потребує розробки та імплементації нового українського законодавства з питань освіти» [7, с.59].

Спрямованість світової економіки на інтеграцію та глобалізацію, звернення до кращих зразків європейської освітньої системи, стали основною причиною докорінних змін орієнтирів освітньої парадигми на компетентнісний підхід. Впровадження означеного підходу у вітчизняну освітню систему теоретично досліджували І. Бех, Н. Бібік, В. Байденко, І. Зязюн, Н. Кузьміна, О. Малихін, О. Овчарук, О. Пометун та ін.

Управлінська компетентність, поряд з професійною, комунікативною, соціальною, методичною, педагогічною, технологічною тощо, вже давно стала предметом вивчення багатьма науковцями. Так, означену проблему розробляли вчені Г. Білянін, Г. Єльнікова, Л. Карамушка, В. Маслов та ін.; безпосередньо вивчали теоретичні аспекти формування управлінської компетентності керівника закладу освіти В. Бондар, Р. Вдовиченко, А. Грушева, Л. Даниленко, В. Маслов, В. Олійник, Т. Сорочан та ін.

Узагальнюючи напрацювання науковців у царині компетентнісного підходу (Н. Бібік, І. Зимня, О. Пометун, А. Хуторської та ін.) визначаємо компетентність як якісну характеристику особистості, що забезпечує її самореалізацію, надає їй можливість активно та продуктивно взаємодіяти у колективі, уміння приймати швидкі рішення в невизначеній ситуації, досягнення балансу між власними потребами, очікуваннями, сенсом життя та вимогами соціальної дійсності, уміння задовольняти бажання, спираючись на норми.

Проаналізуємо поняття «управлінська компетентність керівника» з позицій освітньої галузі.

На думку Т. Сорочан, професіоналізм управлінської діяльності керівника закладу освіти визначається сукупністю компетенцій, які формуються і дають суб'єкту (керівнику) змогу професійно виконувати управлінську діяльність у сучасних соціально-економічних умовах з урахуванням особливостей об'єкта управління, пов'язаних із вирішенням педагогічних завдань [8].

В. Маслов розглядає управлінську компетентність керівника закладу освіти як складову загальної професійної компетентності поряд з педагогічною й іншими її частинами [6].

Досліджуючи змістове наповнення управлінської компетентності А. Грушева зазначає, що діяльність керівника спрямовується на об'єкт управління з урахуванням його специфіки й характеру розвитку в соціально-економічному середовищі; в обізнаності керівника з формами та методами управління, в його готовності та здатності ефективно проектувати й здійснювати управлінську діяльність; інтегральній характеристиці керівника, що презентує його професійні й особистісні якості. Авторка визначає управлінську компетентність як складне, системне та динамічне утворення в складі професійної компетентності, спрямоване на досягнення цілей на основі застосування знань, умінь, навичок і професійно важливих якостей, що зумовлюють здатність особистості до продуктивної професійної діяльності [2].

О. Овчарук, порівнюючи управлінську компетентність до високого рівня професійної майстерності, визначає її як поєднання особистісних можливостей посадової особи, її кваліфікаційних знань, досвіду,

що дають змогу брати участь у виробленні певного кола рішень самостійно вирішувати певні питання завдяки наявності відповідних знань і навичок [4].

Спроба Р. Вдовиченко простежити історію виникнення дефініції «управлінська компетентність» дала змогу інтерпретувати поняття як «відпрацьовану досвідом систему знань, навичок, здібностей, професійно-особистісних якостей, професійних норм і моделей поведінки і є, беззаперечно, психологічним інструментом впливу на особистісно-професійний розвиток і поведінку» [1, с.18].

Управління є цілеспрямованою організованою діяльністю керівника і буде успішною, якщо мета усвідомлена, обґрунтована і спрямована на здійснення дій щодо заміни тих чи інших суспільних відносин [5, с.60].

Важливою якістю керівника закладу освіти є його вміння спрямовувати управлінський досвід на розвиток організації. І вміння здійснювати інвестиційну діяльність не є виключенням.

В Україні переважна більшість закладів освіти знаходиться в державній та комунальній власності, і лише незначна частка – в приватній. Витрати на утримання і розвиток закладів покриваються бюджетними коштами, доходами від реалізації платних послуг та іншої діяльності. Очевидно, що першочерговим розпорядником бюджетних коштів є держава, наступну сходинку займає керівник освітнього закладу. Саме тому впровадження інвестиційної політики (в частині розпорядження коштами) є його безпосереднім обов'язком.

Розуміючи інвестиції в освіту як залучення грошових, майнових, інтелектуальних цінностей до об'єктів освітньої сфери для покращення її розвитку або досягнення соціального ефекту [3], можна визначити необхідні для здійснення ефективної інвестиційної діяльності керівника уміння та навички, а саме: глибоке розуміння особливостей управління сферою освіти на державному та інституційному рівні; знання освітнього галузевого законодавства України; здійснення проєктної діяльності для залучення інвестицій до закладу; уміння стратегічно планувати роботу освітньої установи та відповідно до плану розподіляти кошти; уміння використовувати увесь потенціал педагогічного персоналу для організації надання платних послуг, тим самим популяризуючи освітній заклад і примножуючи його фінансову спроможність.

Таким чином, здійснений теоретичний аналіз ролі управлінської компетентності керівника освітньої установи для залучення інвестицій дав змогу констатувати таке: очільник закладу освіти є розпорядником бюджетних коштів, а значить, є відповідальним перед державною за впровадження інвестиційної політики в освіті на місцевому рівні; проєктна діяльність та використання інтелектуальних потужностей підпорядкованого персоналу є ефективним способом отримання прибутку; ефективне виконання менеджерських функцій (стратегічне планування, організація, мотивація, координація, контроль) підвищує престижність та конкурентоспроможність закладу освіти.

Отже, успішному розвитку закладу освіти, що включає показники не лише високої інтелектуальності педагогічного колективу, а й фінансового становища організації, сприятимуть: особистісний потенціал менеджера, що є показником високого розвитку управлінської компетентності керівника, його уміння та навички ефективно залучати інвестиції шляхом здійснення проєктної діяльності, організація надання платних послуг споживачам; досвід стратегічного планування фінансової діяльності тощо.

Список використаних джерел

1. Вдовиченко Р.П. Управлінська компетентність керівника школи / Р.П. Вдовиченко. – Харків : Основа, 2007. – 112 с.
2. Грушева А. А. Формування управлінської компетентності бакалаврів економічних спеціальностей у процесі професійної підготовки : дис. ... кандидата пед. наук : 13.00.04 / Грушева А.А. – Київ, 2012. – 246 с.
3. Енциклопедія освіти / Акад.пед.наук України; голов. ред. В.Кремень. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
4. Компетентнісний підхід в сучасному світі: світовий досвід та українські перспективи / за заг. ред. О.В. Овчарук. – К.: К.І.С., 2004. – 112 с.
5. Кристюк С. В. Державне управління освітою : навч. посіб. для слухачів, асп., докторантів спец. "Державне управління освітою" / С. В. Кристюк. – К. : НАДУ, 2009. - 220 с.
6. Маслов В.І Наукові підходи до визначення змісту управлінської компетентності керівника загальноосвітнього навчального закладу / В.І. Маслов // Підготовка керівника середнього закладу освіти [за заг. ред. Л.І. Даниленко]. – К., 2004. – С. 53 –61.
7. Москалик Г. Ф. Формування нових правил та норм функціонування освіти: філософські погляди // ПостМетодика. / Актуальні питання сучасної педагогіки. –2017. - № 2-3 (127-128). с.59-60.
8. Сорочан Т.М. Підготовка керівників шкіл до управлінської діяльності: теорія та практика : монографія / Т.М. Сорочан. – Луганськ : Знання, 2005. – 384 с.